

Ons nummer: O20.001928

Schriftelijke reactie toezegging

Raad/commissie	Commissie DSO
Datum vergadering	27 oktober 2020
Onderwerp	Implementatie Omgevingswet en verantwoordelijkheden
Toezegging gedaan door	Erik Faber

Omschrijving toezegging

N.a.v. agendapunt 4, Programmabegroting 2021 en meerjarenraming 2022-2024, wordt toegezegd een duidelijk overzicht te verstrekken van de verantwoordelijkheden, bevoegdheden, geldstromen als het gaat om de omgevingswet/-visie.

Datum schriftelijke reactie

2 november 2020

Schriftelijke reactie

De implementatie van de omgevingswet staat in het hoofdlijnenakkoord als een stelselwijziging met enorme impact op onze wijze van beleid maken, besturen en organiseren. De operationele impact (na invoering) is vanaf 2022 zichtbaar. Onderstaand het gevraagde overzicht:

	Inhoud	Verantwoordelijk-/bevoegdheid
Omgevingsvisie 1.0	Integraal omgevingsbeleid (ambities)	Gemeenteraad stelt vast.
Omgevingsprogramma's	Uitwerking beleid voor bepaalde sector/gebied (maatregelen)	College stelt vast. <ul style="list-style-type: none"> . Betreft de Raad en de samenleving bij het opstellingsproces; . Laat de Raad vooraf weten dat het met nieuwe beleidsopgave aan de slag gaat. De Raad geeft in een reactie aan hoe die de betrokkenheid bij het vraagstuk/de beleidsopgave wil; . Bevat een financiële paragraaf; . De raadsleden krijgen in elk geval altijd het concept-omgevingsprogramma opgestuurd.
Omgevingsplan	Regelgeving ter vervanging van bestemmingsplannen, pakket Rijksregels en aantal verordeningen. (regelgeving)	Gemeenteraad stelt vast. <ul style="list-style-type: none"> . Meer regelvrijheid en afwegingsruimte bieden; . Bepalen tot waar raad zelf stuurt en waar de raad ruimte laat aan het college.

Omgevingsvergunning	Vergunning voor het bouwen van een bouwwerk en/of bedrijfsactiviteiten	College verleent de vergunningen. . Heeft daarbij meer afwegings- en afwijkingsruimte.
Wet Kwaliteitsborging	Deze wet bewaakt de kwaliteit van ontwerp en uitvoering van bouwplannen	College is verantwoordelijk voor uitvoering. . Een groot deel van het werk dat gemeenten nu uitvoeren, moet na inwerkingtreding van deze wet door aanvragers van omgevingsvergunningen worden gedaan; . Aanpassing in de legesverordening.
Uitvoering basistaken	Wijzigingen in het basistaken pakket	Voor de gemeentelijke basistaken is en blijft college bevoegd gezag. De uitvoering van de wettelijke basistaak ligt bij de FUMO. Op basis van de van de thans beschikbare concept wetteksten, worden in het basistakenpakket voor gemeenten onderstaande wettelijke veranderingen verwacht: . Meer Milieu Belastende Activiteiten (MBA) aangewezen als basistaak; . Taken Wet Bodembescherming (blijft basistaak, nu Provincie bevoegd gezag); . Voedingsmiddelenindustrie (grootschalig) waar zuivel wordt verwerkt (blijft basistaak, nu provincie bevoegd gezag).
Toezicht en handhaving	In het VTH (Vergunningen, Toezicht en Handhaving) - beleid zijn bestuurlijke uitgangspunten en beleidskeuzes vastgelegd.	College is verantwoordelijk voor toezicht en handhaving. . Via risico gestuurd werken zijn voor de VTH activiteiten en objecten prioriteiten en doelstellingen gesteld. . De veranderingen ten aanzien van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging vragen nieuwe keuzes in prioritering en andere strategieën in de manier waarop de gemeente omgaat met vergunningaanvragen en daarbij toezicht en handhaving inrichten.
Legesverordening	De Omgevingswet heeft gevolgen voor de heffing van de leges voor omgevingsvergunningen.	Raad stelt vast. . Er komen minder vergunningplichten; . De huidige omgevingsvergunning wordt gesplitst in een 'technisch deel' en een 'ruimtelijk deel'; . Gaat om: milieuleges; . Leges rond bouwen (en de Wet Kwaliteitsborging); . Leges voor bodemsaneringen.

Verordening planschade / Nota kostenverhaal	Bij bepaalde ontwikkelingen (bouwplannen) kosten in rekening brengen. Dat geldt in elk geval voor de kosten die de gemeente voor die bouwontwikkeling maakt.	Raad stelt vast. . De Raad kan marktpartijen naar rato mee laten betalen aan bovenwijkse voorzieningen; . Het College overweegt aanvullend om aan derden een ‘bijdrage ruimtelijke ontwikkeling’ te vragen. Hiervoor moet er een fonds komen, bijvoorbeeld een Fonds Omgevingskwaliteit. Daarin komen de te vragen bijdragen ruimtelijke ontwikkeling aan bouwprojecten.
Mandaatregeling	Bevoegdheid zonder de daarbij horende verantwoordelijkheid vastleggen.	College stelt vast.
Participatiebeleid	Bepalen van de spelregels voor participatie.	Raad stelt vast. . Werken vanuit het participatiebeleid (handreiking Omgevingswet) waarbij zij haar rol bepaald en eventueel een handvatten geeft aan initiatiefnemers hoe én wanneer zij participatie kunnen vormgeven.
Dienstverlening	Implementatie klantreizen	College is verantwoordelijk voor uitvoering.
Digitaal Stelsel Omgevingswet	Informatie digitaal ontsluiten	College is verantwoordelijk voor uitvoering. . Verschaffen van meer inzicht aan de voorkant betekent de komende jaren een investering, die naar verwachting in het vergunningsverleningsproces een tijdsbesparing oplevert

Qua geldstromen geldt de reguliere routing: via Beraps, begroting en jaarstukken.

Overdracht taken

Voorzien wordt een forse financiële consequentie vanuit de overdracht van taken aan de FUMO na de invoering van de Omgevingswet. Deze kosten zijn naar verwachting hoger dan in de huidige situatie.

Legesvermindering

Bij invoering van de wet moet SWF keuzes maken over de eerder genoemde gevolgen voor de leges. Pas daarna kan de legesverordening worden aangepast aan de nieuwe situatie en kunnen de legestarieven en de kostendekking worden berekend.

Verdiepend onderzoek is nodig

Op dit moment is nog onvoldoende duidelijk over alle lasten en vermeende opbrengsten die de invoering en uitvoering van de Omgevingswet met zich mee brengt. Hiervoor is verdieping en aanvullend onderzoek nodig. Súdwest-Fryslân is gestart met het verkennen van de werkwijze die VNG aan het ontwikkelen is om de structurele effecten vanuit de Omgevingswet op de langere termijn inzichtelijk te hebben <https://vng.nl/artikelen/werkwijze-structurele-effecten-omgevingswet>.

De werkwijze vormt een *dialogmodel* om met het bestuur richting de komende jaren de structurele effecten vanuit de Omgevingswet scherper te krijgen. Welke bestuurlijke keuze, geeft welk effect. De intake voor deze werkwijze en een eerste verkennende sessie is inmiddels gedaan. Er volgt een advies richting het bestuur op welke wijze Súdwest-Fryslân hier in de praktijk mee gaat werken.